

Lest Best

TAALSCHOOL

B2.1

Studiewijzer

DEEL A: OVERZICHTEN

A1: Over Lest Best

Lest Best is een taalschool met een duidelijke doelgroep: iedereen van wie het Nederlands niet de moedertaal is met een HBO- of universitair niveau. Wij bieden taalcursussen van niveau A1 tot en met C1.

Wat typeert ons?

Goed lesmateriaal

We gebruiken de boeken 'Nederlands in gang', 'Nederlands in actie' en 'Nederlands op niveau'. Dit zijn goede boeken met levensechte dialogen en spreekopdrachten, interessante, actuele teksten en duidelijke grammaticaoefeningen. Bij ieder boek hoort een website met veel oefeningen.

YouTube-kanaal

Op ons YouTube-kanaal leggen we de grammatica van het Nederlands uit. Ook geven we er tips, bijvoorbeeld voor het leren van woorden.

Zorgvuldige intake

Iedereen die zich aanmeldt, doorloopt een zorgvuldige intakeprocedure. Op basis hiervan bepalen we welke cursus het beste past.

Kleine groepen

Onze groepen bestaan uit maximaal twaalf deelnemers, omdat we het belangrijk vinden dat iedereen voldoende aandacht, begeleiding en correctie krijgt.

Duidelijke leerdoelen

Je leert iedere cursus nieuwe woorden en nieuwe grammaticaregels te gebruiken. Het uiteindelijke doel is goed te leren spreken, schrijven, lezen en luisteren en daarbij over voldoende vocabulaire te beschikken.

Homogene groepen

Iedere groep bestaat uit cursisten met een vergelijkbaar taalniveau.

Certificaat of bewijs van deelname

Na iedere cursus ontvang je een certificaat met je resultaten. Als je resultaten niet voldoende zijn of als je te veel lessen afwezig bent geweest, ontvang je een bewijs van deelname.

Professionele docenten NT2

Alle docenten zijn gespecialiseerd in Nederlands als tweede taal.

Resultaatgericht

Alle cursussen zijn gericht op een specifiek doel bijvoorbeeld van A1 naar A2 of van B1 naar B2 niveau of het behalen van het staatsexamen programma I of II.

A2: Leerdoelen B2.1-cursus

Wat kun je aan het eind van deze cursus?

Spreken

- Je kunt iemand een compliment geven en reageren op een compliment. Je kunt ook opmerkingen maken met een sarcastische of ironische ondertoon. Je weet dat woorden als 'apart' en 'bijzonder' ironisch gebruikt kunnen worden.
- Je kunt een presentatie houden over iets buiten je eigen kennisgebied. Je kunt bijvoorbeeld iets vertellen over de geschiedenis van de Beemster of over het leven van Erasmus.
- Je kunt vragen beantwoorden over een onderwerp dat buiten je eigen kennisgebied ligt. Je hebt bijvoorbeeld iets gelezen over het gedrag van de graafwesp. Als de docent je daar iets over vraagt, kun je antwoord geven.
- Je kunt aangeven welke mogelijkheden er zijn, zodat je gespreksgenoten een beslissing kunnen nemen over een activiteit. Je gebruikt dan de constructie 'We zouden naar het strand kunnen gaan, of we zouden naar de stad kunnen gaan.'
- Je kunt iemand herinneren aan een gedane belofte met de constructie 'Jij zou toch de auto wassen?' of 'Zou jij niet de auto wassen?'
- Je kunt in een discussie probleemloos vertellen wat je vindt en ook waarom je dat vindt. Je kunt je standpunt op verschillende manieren kracht bijzetten, waarbij je gebruik maakt van constructies als 'En daar komt nog bij dat...' en 'Zelfs als dat niet opgaat, dan nog...'

Schrijven

- Je kunt een persoonlijk verhaal schrijven. Je kunt goed aangeven welke gebeurtenis eerst plaatsvond en welke daarna.
- Je kunt in een betoog schrijven wat je vindt, waarom je dat vindt en de mening van anderen weerleggen. Je weet hoe je een betoog opbouwt.

Luisteren

- Je herkent verschillen in intonatie en je weet daardoor of iemand iets ironisch bedoelt, of positief of negatief, zonder te hoeven luisteren naar de exacte woorden.
- Je kunt het grootste deel van een discussie volgen tussen twee Nederlanders (bijvoorbeeld in een televisieprogramma), als ze tenminste duidelijk spreken.
- Je begrijpt een podcast of videofragment over iets uit je eigen interessegebied en je kunt onderscheid maken tussen hoofdzaken en details. De hoofdzaken kun je vervolgens aan iemand anders vertellen.

Lezen

- Je kunt eenvoudige poëtische taal, zoals in een liedje of een gedicht, begrijpen.
- Je kunt de redenering volgen in een betoog. Je weet ook wat de belangrijkste conclusie is.

A3: Taalvaardigheid

Als je een taal leert, mag je in het begin nog wel fouten maken, maar hoe hoger je taalniveau wordt, hoe beter je taal moet zijn. Controleer altijd je tekst als je iets hebt geschreven. Maak regelmatig opnames van je eigen spreken. Gebruik onderstaande checklist om je zinnen te controleren. Het beste kun je dat punt voor punt doen. De volgende aspecten van de taal moet je goed kunnen gebruiken:

- **Woordvolgorde:** de plaats in de zin van de werkwoorden en het subject bij hoofdzinnen (met of zonder inversie) en bijzinnen met een conjunctie, indirecte (vraag)zinnen en relatieve bijzinnen; de volgorde van tijd-manier-plaats.
- **Tijd en vorm van frequente werkwoorden** presens, imperfectum, perfectum
- **Subject in elke zin, object** waar dat nodig is, correcte vorm pronomina
- **Gebruik 'er'** waar dat nodig is
- **Lidwoordgebruik en negatie:** correcte keuze tussen definiët en indefiniët en correcte keuze tussen 'de' en 'het' bij frequente woorden, juiste keuze tussen 'niet' en 'geen'
- **Vorm adjectief** (met of zonder '-e')
- *Alleen bij schrijven:* spelling van frequente woorden, correct toepassen spellingregels pluralis
- *Alleen bij schrijven:* hoofdletters, punten en komma's; goed gebruik van witregels en alinea's
- *Alleen bij spreken:* goede uitspraak van alle klanken, goed gebruik woordaccenten in bekende woorden, goede zinsintonatie

A4: Lessenoverzicht

Les 1:

- Introductie cursus en kennismaken
- Woorden over eigenschappen leren en gebruiken
- Opfrissen regels woordvolgorde (inversie en bijzinnen)
- Kennismaken met minder frequente conjuncties
- Onderscheid maken tussen verbindende bijwoorden en conjuncties
- Kunnen beschrijven en vergelijken (mondeling)
- Een wens kunnen uiten met 'zou'

Les 2:

- Conjuncties, adverbia en preposities als structuurwoord begrijpen en gebruiken
- Controle begrip nieuwe woordenschat
- Compliment geven
- Spreken over optimisme

Les 3:

- Nieuwe woordenschat gebruiken
- Informatie uitwisselen over beluisterde fragmenten en gelezen artikelen
- Tweegesprek houden over iemand die je bewondert

Les 4:

- Oefenen met luisteren op B2-niveau
- Controle begrip nieuwe woordenschat
- Praten over persoonlijke dingen

Les 5:

- Een artikel in eigen woorden kunnen navertellen
- Nieuwe woordenschat gebruiken
- Mondeling zinnen maken met adverbia en conjuncties
- Een tekst schrijven over een persoonlijke ervaring

Les 6:

- In je eigen woorden over een thema uit de Nederlandse geschiedenis vertellen
- Informatie uitwisselen over beluisterde fragmenten en gelezen artikelen
- Kennismaken met Nederlandse kleinkunst/cabaret
- Opfrissen gebruik passivum

Les 7:

- Controle begrip nieuwe woordenschat
- In je eigen woorden over een thema uit de Nederlandse geschiedenis vertellen
- Oefenen met lezen op B2-niveau
- Kennismaken met de tekstsoort 'betoog'
- Passieve zinnen met een modaal werkwoord leren gebruiken

Les 8:

- Regels formuleren met behulp van passieve zinnen met een modaal werkwoord
- Groeps gesprek over het belang van kennis van cultuur als je een tweede taal leert
- Nieuwe woordenschat gebruiken
- Een kletspraatje voeren, met een gegeven beginzin
- Een voorstel doen met 'zullen' en een mogelijkheid aangeven met 'zouden'
- Oefenen betekenis en gebruik samengestelde werkwoorden

Les 9:

- Herhalen passieve zinnen met een modaal werkwoord
- Een kletspraatje voeren, in een gegeven situatie

- Informatie uitwisselen over beluisterde fragmenten en gelezen artikelen
- Controle begrip nieuwe woordenschat
- Een tekst navertellen en daarbij nieuwe woordenschat gebruiken
- Navertellen gebeurtenissen (met imperfectum)

Les 10:

- Tussentijdse toets: controle beheersing woordenschat en grammatica eerste helft cursus
- Zinnen met twee werkwoorden in perfectum: vervangende infinitief
- Oefenen met luisteren op B2-niveau (globaal en selectief)
- Discussiëren: je mening geven met argumenten en reageren op de mening van anderen

Les 11:

- Oefenen met het maken van een bouwplan voor een betogende tekst
- Voortgangsgesprek met je docent, deel 1
- Zinnen met twee werkwoorden in perfectum: vervangende infinitief

Les 12:

- Over een wetenschappelijk artikel vertellen voor de groep (deel 1)
- Informatie uitwisselen over beluisterde fragmenten en gelezen artikelen
- Voortgangsgesprek met je docent, deel 2
- Een fragment over vrijwilligerswerk navertellen

Les 13:

- Spreken over vrijwilligerswerk
- Herhalen vervangende infinitief
- Over een wetenschappelijk artikel vertellen voor de groep (deel 2)
- Werkwoorden met en zonder prepositie gebruiken
- Controle begrip nieuwe woordenschat
- Debatteren over een stelling, je mening kunnen onderbouwen met argumenten

Les 14:

- Een betogende tekst schrijven
- Nieuwe woordenschat gebruiken
- 'Er' leren gebruiken om vooruit te wijzen naar iets

Les 15:

- Controle begrip nieuwe woordenschat + gebruiken nieuwe woordenschat
- Werkwoorden met en zonder prepositie en verwijzwoorden gebruiken
- 'Er' als vooruitwijzer gebruiken
- Informatie uitwisselen over beluisterde fragmenten en gelezen artikelen
- Een tekst op B2-niveau lezen en vragen erover beantwoorden

Les 16:

- Vertellen over je dag
- Werkwoorden met 'be-' en vergelijkbare ww zonder 'be-' begrijpen en gebruiken
- Iemand herinneren aan een belofte met 'zou'/'zouden'
- Oefenen met luisteren op B2-niveau
- Gestructureerd je onderbouwde mening geven en reageren op de mening van een ander

Les 17:

- Eindtoets: controle beheersing woordenschat en grammatica tweede helft
- Cursusevaluatie
- Nabespreking schrijfpodracht betoog
- De thematische woordenschat van deze cursus begrijpen en gebruiken
- Groepsopdracht: dictoglos

Les 18:

- Individueel eindgesprek met de docent

Inkijkexemplaar

DEEL B: STUDEREN

B1: Taalhandelingen

Taalhandelingen B2.1-cursus

B1.1: Complimenten geven

Wat zie je er leuk uit!
Je ziet er goed uit!
Wat zit je haar leuk!
Wat heb je mooie/leuke schoenen aan!
Goed bezig! Goed gedaan!

Reacties:
Dank je!
Wat leuk dat je dat zegt!

B1.2: Sarcastische ondertoon

Nou, dat was weer een nuttige vergadering.
Dat was weer een interessante les.
Lekker bezig!
Het gaat weer lekker zo!
Nou, dat schiet lekker op!
Het is weer een prachtige dag vandaag!

Veelgebruikte woorden: nou, lekker, weer, zo.

B1.3: Reageren op clichés

Ja, inderdaad!
Zeg dat wel!
Nou en of!
Precies!
Ja, hè?
Ik vind het eigenlijk wel meevallen.
Het kan altijd erger.

B1.4: Heftig reageren

Dat meen je niet!
Echt waar?
Ongelooflijk! Bizar! Niet te geloven!
(Dat is toch) belachelijk/schandalig!
Wat een idioot!
Nou ja zeg!
Het is een schande!
Dat kan echt niet!

Tegen iemand:
Doe (eens) normaal!
Ben je wel goed bij je hoofd?
Wat denk je wel niet?
Wie denk je wel niet dat je bent?

Taalhandelingen eerdere cursussen

B1.5: Telefoneren

De telefoon gaat. Wil je even opnemen?
Met xxx. / U spreekt met xxx.
Met wie spreek ik?
Kan ik xxx spreken?
Ik verbind u door.
Ik kan haar niet bereiken.
Sorry, ik heb het verkeerde nummer gebeld.
Wilt u iets doorgeven? Ik ben ziek. / Wilt u hem zeggen dat ik ziek ben?
Hij is in gesprek.
Zal ik vragen of hij u later even terugbelt?

B1.6: Beschrijvingen geven

Het is een zwarte stadsfiets met drie versnellingen. Er zit een mandje aan het stuur.
Het is een kleine portemonnee. Hij is van leer en heeft twee vakjes met een rits. Hij is donkerrood.
Het is een modern gebouw met grote ramen. Het heeft vier verdiepingen en een schuin dak.

B1.7: Instructie geven

Eerst doe je een filter in de filterhouder. Dan doe je daar koffie in. Vervolgens doe je water in de machine. Ten slotte druk je op de knop.
Houd eerst je OV-chipkaart voor de kaartlezer. Kies daarna op het scherm voor 'saldo opladen'. Kies ten slotte het gewenste bedrag.

B1.8: Advies geven

Als ik jou was, zou ik meer sporten.
Je moet aangifte doen.
Je kunt het beste naar de huisarts gaan.
Je zou minder moeten snoepen.

B1.9: Mening vragen

Wat vind je leuk aan je stad?
Wat vind je van dit boek?
Vind je dit boek interessant?
Hoe vind je dit restaurant?
Vind je dat Nederland een ideaal land is?
... - Wat vind jij daarvan?
... - Hoe zie jij dat?
... - Wat zijn jouw ideeën daarover?
... - Wat is jouw mening daarover?

B1.10: Mening geven

Ik vind wandelen in de bergen erg leuk.
Ik vind dat mijn beroep veel afwisseling biedt.
Ik denk dat vakantie vieren in Nederland heel goed mogelijk is.
Ik geloof dat Frankrijk een aantrekkelijk vakantie-land is.
Veel oefenen is het belangrijkste, denk ik.
Volgens mij is taalcontact erg belangrijk.
Ik vind het gezellig om met vrienden te kletsen.
Ik vind het goed dat er in Nederland zo veel fietspaden zijn.
Ik vind het vervelend als mensen in de trein heel hard praten.
Vind je dit onderwijssysteem goed? – Ik vind van wel. / Ik vind van niet.
Denk je dat Nederlanders te direct zijn? – Ik denk het wel. / Ik denk het niet.

B1.11 Reageren op een mening / het (on)eens zijn

Het eens zijn

Dat vind ik ook.

Je hebt gelijk.
Ik ben het met je eens.
Ik ben het ermee eens.
Daar ben ik het mee eens.

Het een beetje eens zijn

Dat is misschien wel zo, maar ...
Dat hangt ervan af.

Het niet eens zijn

Dat vind ik niet.
Ik vind Nederlanders tolerant. - Ik vind van niet.
Ik vind Nederlanders niet tolerant. - Ik vind van wel.
Ik ben het niet met je eens.
Ik ben het er niet mee eens.
Daar ben ik het niet mee eens.
Wat een onzin!

B1.12: Een voorstel doen

Zullen we straks samen lunchen?
Zal ik vanavond koken?
Vind je het goed als ik morgen even op bezoek kom?
Wat vind je ervan om elke week na de les samen te oefenen?
Ik stel voor dat we nu even pauzeren.
Laten we dat vanavond even bespreken.
Ik zou graag onze afspraak verzetten naar volgende week, vind je dat goed?

B1.13: Reageren op een idee/plan/voorstel

Positieve reactie

++ Heel interessant!
++ Daar word ik helemaal enthousiast van.
++ Goh, wat een goed idee / plan / voorstel.
+ Daar kunnen we zeker wat mee.
+ Klinkt interessant.

Ontwikkende reactie

Zou kunnen.
We zouden het kunnen bekijken.
Er zitten interessante elementen in.
Daar kunnen we nog over nadenken.

Afwijzende reactie

-/+ Hm, ik weet niet of dat wel zo'n goed idee is.
-/+ Op zich is dat een goed idee / plan / voorstel, maar het is niet toepasbaar in onze situatie.
- Dat vind ik geen goed idee / plan / voorstel.
- Dat zie ik niet zitten.
-- Ik vind het (helemaal) niks.
--- Wat een waardeloos idee / plan / voorstel.
--- Ik vind het drie keer niks.

Iets afwijzen

Sorry, ik heb geen / niet zo veel zin in dat uitstapje.
Bedankt voor het aanbod, maar ik heb geen behoefte aan extra hulp op dit moment.
Ik waardeer je mening, maar ik heb nu geen behoefte aan advies.
Sorry, het lukt (me) niet om met je mee te gaan morgen.
Het spijt me, ik heb nu geen tijd om koffie te drinken.
Sorry, ik heb geen tijd voor deze discussie.
Eerlijk gezegd overnacht ik liever in een hotel. Oké?
Ik ben bang dat ik niet op je feest kan komen.
Het spijt me, helaas kan ik er niet bij zijn.

B1.14: Meevoelen en geruststellen

Fijn / goed / ... om te horen!
Wat leuk voor je!
Ik ben echt blij voor jullie.
Ik kan me voorstellen dat het moeilijk / vervelend / ... voor je is.
Ik begrijp hoe je je voelt.
Wat jammer / verdrietig / erg / balen / rot / ... (voor je / haar / je vriend / ...).
Ik leef met je mee.
Ik denk aan je.
Ik ben in gedachten bij je.
Gecondoleerd.

Maak je geen zorgen.
(Het) komt (wel) goed.
Kop op.
Het zal wel meevallen.
Maak je niet zo druk.

B1.15: Reageren op een discussiepartner

Reageren als iemand je onderbreekt
Sorry, wil je me laten uitpraten, alsjeblieft?
Zou je me willen laten uitpraten?
Mag ik mijn verhaal even afmaken?

Iemand onderbreken
Mag ik je even onderbreken? Ik wil graag even zeggen dat ...
Sorry dat ik je even onderbreek, maar mag ik ...?

Toelichting vragen
Wat bedoel je precies?
Weet je dat zeker?
Je zei daarnet dat ..., maar ...
Maar vind je niet dat ...?
Heb je daar argumenten voor?
Kun je die uitspraak met argumenten onderbouwen?
Wat is je onderbouwing?

B1.16: Iets niet willen of iets niet kunnen zeggen

Iets niet willen zeggen
Dat zeg ik liever niet.
Dat vind ik wel heel persoonlijk.
Sorry, daar praat ik liever niet over.
Dat zijn jouw zaken niet.
Informeel: Dat gaat je niets aan.

Iets niet kunnen zeggen
Dat hangt af van ... / Dat hangt van ... af.
Dat hangt ervan af.
Dat kun je zo niet zeggen.
Het is moeilijk om daar iets over te zeggen.
Dat kun je zo in het algemeen niet zeggen.
Dat is heel persoonlijk.
Dat verschilt per persoon / per situatie / per land / per

B1.17: Versterkte reacties

Versterkt ja
Houd je van muziek? - Ja, heel erg!
Waren er veel mensen? - Ja, heel veel!
Vind je die film mooi? - Ja, hartstikke (mooi)!
Is dat restaurant duur? - Ja, ontzettend (duur)!

Was het feestje gezellig? - Ja, vreselijk (gezellig)!
Vind je dat boek interessant? - Ja, verschrikkelijk (interessant)!

Versterkt nee

Was je examen moeilijk? - Nee, helemaal niet!
Heb je veel verkocht? - Nee, ontzettend weinig!
Zou je dit leuk werk vinden? - Nee, absoluut niet!
Houd je van koken? - Nee, totaal niet!
Is werken in de IT iets voor jou? - Nee, echt niet!

B2: Grammatica

B2.1: Hoofdstuk 1 - Woordvolgorde

Het Nederlands heeft drie soorten zinnen:

B2.1.1: Standaardzinnen

Voorbeelden: Ik heb vandaag geen honger.
Zij zijn twee weken op vakantie geweest.

In een standaardzin staat het subject (onderwerp) op de eerste plaats. Na het subject volgt altijd direct het (eerste) werkwoord. In een hoofdzin staan het subject en het eerste werkwoord altijd direct naast elkaar, er kan niks tussen staan. Er kunnen meer werkwoorden in de zin staan, maar die staan dan aan het eind van de zin.

Let op: Na de woorden 'en', 'want', 'maar', 'dus' en 'of' krijg je ook een gewone zin. Deze vijf conjuncties verbinden twee hoofdzinnen met elkaar.

Let ook op de volgorde van tijd, manier en plaats. Dit is altijd de volgorde: tijd (1), manier (2), plaats (3) ('**TeMPo**').

Voorbeeld: Ik ben gisteren (1) met de bus (2) naar de sportschool (3) gegaan.

B2.1.2: Zinnen met inversie

Voorbeelden: 1 Vorige week was ik ziek.
2 Zullen we naar de film gaan? Naar welke film wil je?
3 Als ik moe ben, ga ik vroeg naar bed.

Zinnen met inversie zijn hoofdzinnen waarbij het subject niet op de eerste plaats staat. Het werkwoord staat wél altijd op de tweede plaats, behalve in ja-/nee-vragen. In zinnen met inversie staat het subject direct ná het eerste werkwoord.

In zinnen met inversie zijn er zoals je hierboven ziet drie mogelijkheden:

- 1 De zin is een gewone hoofdzin, met een ander zinsdeel dan het subject op de eerste positie.
Je kunt beginnen met woorden van tijd zoals *vandaag, nu, soms*

Vandaag heb ik het erg druk.
Morgen kom ik wat later.

Ook kan het een woord van plaats zijn zoals *hier, daar, in Utrecht*

Hier kunnen we gaan zitten.
Op het station was het erg druk.

Of woorden die een manier aangeven zoals *zo, op die manier*

Zo heb ik het niet bedoeld.
Op die manier komen we te laat.

Of een direct of een indirect object

Dat weet ik niet.
Barend? Die ken ik niet.
Haar heb ik nog nooit gezien.

Woorden als *hier, daar, nergens, overal*

Daar heb ik geen verstand van.
Overall lag glas.

Woorden als *daarom, daardoor, daarna, daarvoor, toen (als adverbium), toch*

Er was een ongeluk gebeurd; daardoor kwam ik te laat.
Ik woonde vroeger niet in Nederland. Toen sprak ik geen Nederlands.

2 Het is een vraagzin met als eerste woord een werkwoord of een vraagwoord.

Waarom heb je mij niet gebeld?
Woon je hier al lang?

3 Het eerste deel van de zin is een bijzin, die wordt gevolgd door een hoofdzin met inversie.

Als ik tijd heb, ga ik vanavond bij vrienden langs.

B2.1.3: Bijzinnen

Typend voor bijzinnen is dat het werkwoord of als er meer werkwoorden zijn, alle werkwoorden aan het einde van de zin komen. Bijzinnen hebben altijd een vaste volgorde:

- 1 conjunctie, vraagwoord (of woordje 'of' bij een indirecte ja-/nee-vraag) of relatief pronomen
- 2 subject (onderwerp)
- 3 de rest
- 4 de werkwoorden aan het eind van de zin

Er zijn zoals je hieronder kunt zien drie soorten bijzinnen.

1 Met bepaalde conjuncties (voegwoorden)

De meest gebruikte conjuncties zijn:

omdat	nadat	tenzij
doordat	voordat	indien
zodat	zoals	sinds
hoewel	zodra	terwijl
als	toen	aangezien
zolang	totdat	naarmate
dat	mits	hoe ... hoe (let op twee bijzinnen)
alsof	voor zover	nu (dat)
wanneer	ofschoon	opdat

Ik woon in Nederland, omdat ik hier werk.

Ze gaan dit jaar verhuizen, als ze een nieuwe woning hebben gevonden.

2 Met een indirecte vraag

Er staat altijd een vraagwoord of het woordje 'of' aan het begin van zo'n bijzin.

Kunt u me vertellen waar het postkantoor is?
Weet u of de bus al langs is geweest?

3 Met een relatief pronomen

Er staat altijd een van de volgende woorden aan het begin van de bijzin: 'dat', 'die', 'wat', 'waar' + prepositie, prepositie + 'wie'

Ik heb een buurman, die bijna nooit thuis is.
De film, waar ik je over verteld heb, draait nu in de bioscoop.
Het boek dat ik aan het lezen ben, gaat over Japan.
De vrouw met wie ik op vakantie ben geweest, heet Anna.

B2.1.4: Uitzonderingen

Er is een aantal woorden (naast en, dus, maar, want en of) waarbij er geen inversie is in het tweede deel van de zin:

Ook al
Ook al ben ik ziek, ik ga toch naar mijn werk.

Wie ook
Wie je ook vraagt, niemand weet het.

Wat ook
Wat je ook zegt tegen hem, hij gelooft het toch niet.

Waar ook
Waar je ook naar toe gaat, ik houd contact met je.

Integendeel
Het is vandaag niet warm. Integendeel, het is koud.

Kortom
We moeten nog veel doen. Kortom, we kunnen beter maar meteen beginnen.

Om kort te gaan
We hebben alle voor- en nadelen besproken. Om kort te gaan, we kunnen er niet meer over zeggen.

Hoe het ook zij
Er zijn veel voor- en nadelen aan dit voorstel. Hoe het ook zij, we moeten een beslissing nemen.

Nauwelijks of
Nauwelijks waren we vertrokken of ze begonnen ruzie te maken.
Het scheelde niet veel of
Het scheelde niet veel of ik had een ongeluk gehad.

Trouwens
Ik ga morgen op vakantie. Trouwens, Piet gaat ook op vakantie.

Met andere woorden

Hij werkt veel te hard, met andere woorden, hij zou wat minder hard moeten werken.

Tenminste / Althans

De vergadering was een goed idee. Tenminste, ik vond het nuttig. / Althans, ik vond het nuttig.

B2.2: Voorbeeldzinnen conjuncties

Er zijn drie mogelijkheden:

1 hoofdzin- hoofdzin

Hij *belde* mij in het weekend en hij *vertelde* over zijn nieuwe baan.

2 hoofdzin - bijzin

Hij zoekt een nieuwe baan omdat hij misschien wordt ontslagen.

3 bijzin – inversie

Omdat hij misschien wordt ontslagen, zoek hij een nieuwe baan.

B2.2.1: Conjuncties hoofdzin – hoofdzin: want - en - of - dus - maar

De structuur van de zinnen verandert niet door deze conjuncties.

want (reden/waarom)

Maria gaat naar de dokter. Ze is ziek.

Maria gaat naar de dokter want ze is ziek.

of (keuze)

Ik ga dit weekend naar Amsterdam. Ik blijf thuis.

Ik ga dit weekend naar Amsterdam of ik blijf thuis.

Zal ik koken? Zullen we iets afhalen?

Zal ik koken of zullen we iets afhalen?

en

Hij heet Johan. Hij komt uit Nederland.

Hij heet Johan en hij komt uit Nederland.

maar (tegenstelling)

Ik wil een nieuwe auto kopen. Ik heb geen geld.

Ik wil een nieuwe auto kopen maar ik heb geen geld.

dus (gevolg)

Jan is ziek. Hij komt niet.

Jan is ziek, dus hij komt niet. / Jan is ziek, dus komt hij niet *bij 'dus' zijn beide correct*

B2.2.2: Conjuncties met een bijzin (alle andere conjuncties)

Na de conjunctie volgt een bijzin met direct het subject, dan de rest en aan het eind van de zin de werkwoorden. Als je de zin omdraait en met de bijzin begint, krijg je altijd inversie. Let goed op de tijden waarin de zinnen staan.

Omdat (reden)

Hij blijft vandaag thuis, omdat hij ziek is.
Omdat hij ziek is, blijft hij vandaag thuis.

Aangezien (reden)

Hij hoeft vandaag niet te werken, aangezien hij veel overuren heeft gemaakt.
Aangezien hij veel overuren heeft gemaakt, hoeft hij vandaag niet te werken.

Doordat (reden buiten jezelf)

Ik kwam te laat op mijn werk doordat mijn fiets onderweg kapot ging.
Doordat mijn fiets onderweg kapot ging, kwam ik te laat op mijn werk.

Zodat (resultaat – altijd eerst de hoofdzin)

Ik probeer iedere dag tien nieuwe woorden te leren, zodat ik steeds meer woorden ken.

Hoewel (tegenstelling)

Ik heb heel erg lekker gekookt, hoewel ik weinig tijd had.
Hoewel ik weinig tijd had, heb ik heel erg lekker gekookt.

Zodra (tijd)

Ik bel je, zodra de les is afgelopen.
Zodra de les is afgelopen, bel ik je.

Zolang (tijd)

Ik blijf voor dit bedrijf werken, zolang ik geen beter aanbod krijg.
Zolang ik geen beter aanbod krijg, blijf ik voor dit bedrijf werken.

Voordat (tijd)

Ik poets mijn tanden, voordat ik naar bed ga.
Voordat ik naar bed ga, poets ik mijn tanden.

Nadat (tijd)

Ik poetste mijn tanden nadat ik had ontbeten.
Nadat ik had ontbeten, poetste ik mijn tanden.

Ik lees mijn mail, nadat ik al mijn huiswerk heb gedaan.
Nadat ik mijn huiswerk heb gedaan, lees ik mijn mail.

Nu (tijd en reden)

Ik ga verhuizen, nu ik een baan in Amsterdam heb gekregen.
Nu ik een baan in Amsterdam heb gekregen, ga ik verhuizen.

Toen* (tijd)

Ik kon niets eten toen ik zo ziek was.
Toen ik zo ziek was, kon ik niets eten.

*(Let op: toen kan ook een adverbium zijn:

Ik woonde vroeger in een dorp. Toen speelde ik vaak buiten.)

Als (tijd of conditie)

Ik neem extra Vitamine C, als ik verkouden ben.
Als ik verkouden ben, neem ik extra vitamine C.

Terwijl (tijd)

Je mag niet bellen, terwijl je fietst.
Terwijl je fietst, mag je niet bellen.

Totdat (tijd)

Ik blijf binnen totdat het buiten weer droog is.
Totdat het buiten weer droog is, blijf ik binnen.

Sinds (tijd)

Sinds ik in Nederland woon, spreek ik Nederlands.
Sinds ik een cursus heb gevolgd, spreek ik Nederlands.

Wanneer (conditie + presens)

U krijgt geen uitnodiging voor een gesprek, wanneer u niet aan alle eisen voldoet.
Wanneer u niet aan alle eisen voldoet, krijgt u geen uitnodiging voor een gesprek.

Alsof (net werkelijkheid – altijd eerst de hoofdzin)

Hij doet alsof hij al jaren bij dat bedrijf werkt.

Mits (sterke conditie/voorwaarde = alléén als)

U kunt zich inschrijven mits u zich kunt legitimeren.
Mits u zich kunt legitimeren, kunt u zich inschrijven.

Tenzij (tegengestelde beperking)

Ik ga naar mijn werk, tenzij ik ziek ben.
Tenzij ik ziek ben, ga ik naar mijn werk

Indien (conditie)

U kunt zich inschrijven indien u zich kunt legitimeren.
Indien u zich kunt legitimeren, kunt u zich inschrijven.

Ofschoon (formele schrijftaal voor 'hoewel')

Ik ga dit jaar niet op vakantie ofschoon ik voldoende vakantiedagen heb.
Ofschoon ik voldoende vakantiedagen heb, ga ik dit jaar niet op vakantie.

Zoals (voorbeeld of vergelijking)

Ik heb geen auto, zoals je weet.
Zoals je weet, heb ik geen auto.

Naarmate (vergelijking – met twee keer een comparatief)

Ik ken meer woorden naarmate ik langer in Nederland woon.
Naarmate ik langer in Nederland woon, ken ik meer woorden.

Hoe hoe* (vergelijking)

Hoe langer ik in Nederland woon, hoe beter ik Nederlands spreek.
* Let op: twee keer een bijzin.

Voor zover (beperking)

Ze is nog steeds ziek, voor zover ik weet.
Voor zover ik weet, is ze nog steeds ziek.

Dat (indirecte rede – altijd eerst de hoofdzin)

Ik denk dat deze grammatica vrij moeilijk is.
Ik vind dat ze mooie ogen heeft.
Ik hoop dat we morgen naar het strand gaan.

Opdat (doel – altijd eerst de hoofdzin)

Er wordt veel aan filebestrijding gedaan opdat er minder files komen.